

Η Ιερά Μονή του Αγίου Κοσμά στο Κολικόντασι

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Αλβανίας](#)

image not found or type unknown

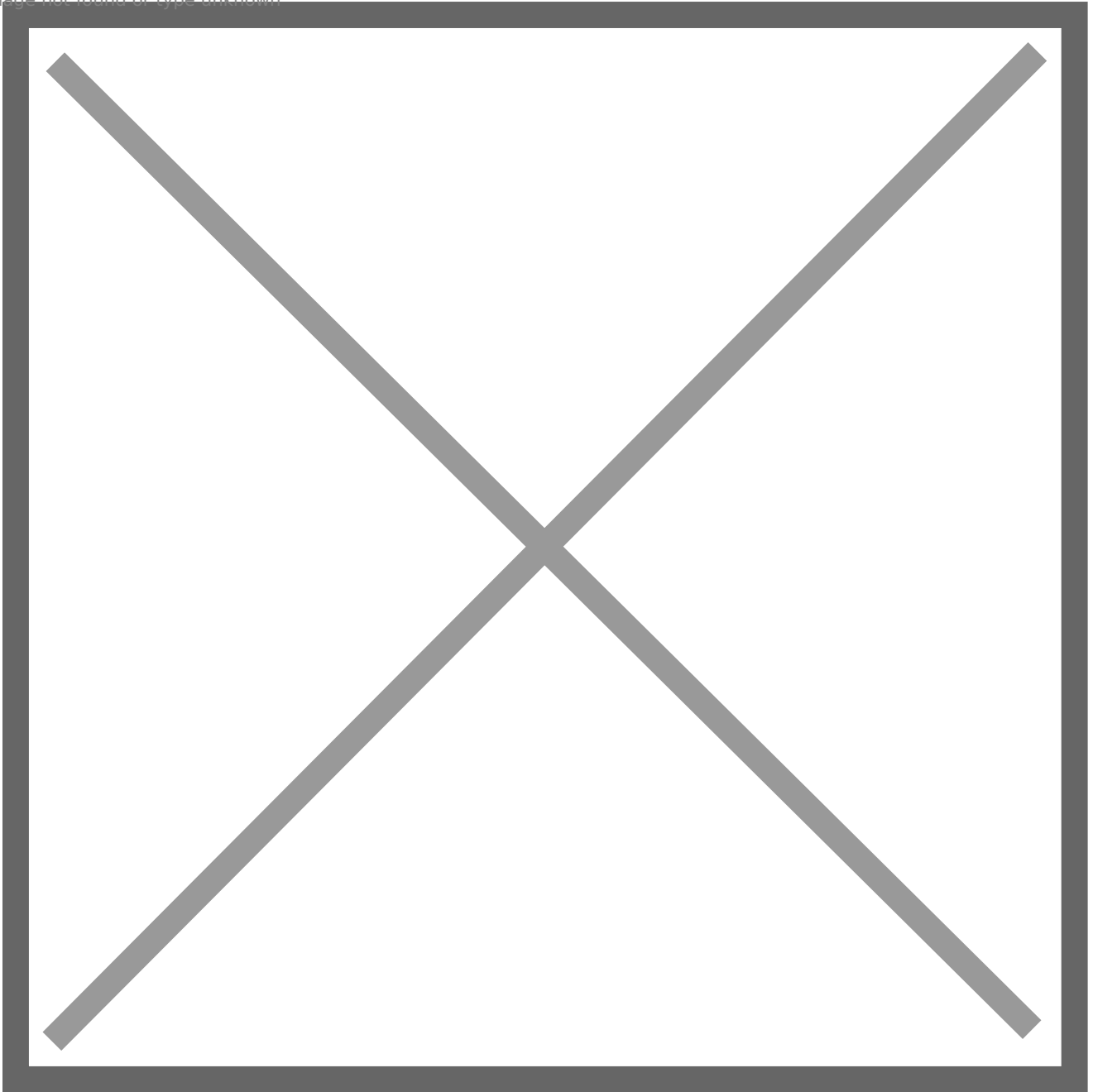
Ό,τι αισθάνεται ο ορθόδοξος Ρωμιός όταν ατενίζει το κατ' εξοχήν μνημείο του Γένους, την Άγια Σοφιά, το ίδιο νιώθει επισκεπτόμενος το προσφάτως ανακαινισθέν καθολικό της Ιεράς Μονής του Μεγάλου Διδάχου και Φωτιστού του δούλου Γένους Πατρο—Κοσμά του Αιτωλού στο Κολικόντασι της Μεγάλης Μουζακιάς στην Αλβανία.

Ο αγιασμένος και Πανορθόδοξος καταξιωμένος αυτός χώρος φυλάσσει τον τάφο και μέχρι πρότινος τα λείψανα του αγίου Κοσμά, ο οποίος υπήρξε το μεγαλύτερο κεφάλαιο της φυλής μας στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, ή επιφανέστερη λαοπαιδευτική και νεοπατερική μορφή της νεοελληνικής εθνότητας, ο επιβλητικότερος λαϊκός αναγεννητής των τελευταίων χρόνων της σκλαβιάς και ένας από τους λίγους, πού έκαναν θετική προεργασία και εξασφάλισαν στον αγώνα του 21 εγγυήσεις επιτυχίας.

Είχαμε και φέτος την εξαιρετική ευλογία να παρακολουθήσουμε την Θεία Λειτουργία, πού τέλεσε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Βερατίου, Αυλώνας και Κανίνης κ. κ. Ιγνάτιος, συμπαραστατούμενος από πλειάδα Ελλήνων και Αλβανών Ιερέων. Πλήθος πιστών από την Αλβανία και την Ελλάδα είχε κατακλύσει το χώρο της Ιστορικής αυτής Μονής, για να παρακολουθήσει τη Θεία Λειτουργία και τη λιτάνευση της σεπτής εικόνας και των λειψάνων του αγίου. Συγκινητικές εκδηλώσεις ευλάβειας και τιμής στον άγιο Κοσμά εκτυλίχθηκαν τον τάφο του, ο οποίος βρίσκεται κατά μήκος του κατεστραμμένου ναού των Είσοδίων της Θεοτόκου. Όλοι έπαιρναν για φυλακτό χώμα από τον τάφο του. Γυναίκες έβγαζαν τα καλύμματα των κεφαλών τους, τα τοποθετούσαν στον τάφο του Αγίου για ευλογία και στη συνέχεια τα ξαναφορούσαν. Οι μάνες σήκωναν τα μικρά παιδιά, για να προσκυνήσουν την εικόνα του αγίου. Άνδρες και γυναίκες άναβαν καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας κεριά στον τάφο του Πατρο-Κοσμά και δεν απομακρύνονταν από εκεί, παρά μόνον όταν αυτά καίγονταν. Αλλόθρησκες μουσουλμάνες γυναίκες τοποθετούσαν τα ρούχα των παιδιών τους κάτω από την αγία Τράπεζα για ευλογία. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας όλη αυτή ή λαοθάλασσα ξεχύθηκε στους γύρω από τη Μονή χώρους να γευματίσει και να

γλεντήσει κατά τον παραδοσιακό ηπειρωτικό τρόπο.

Image not found or type unknown

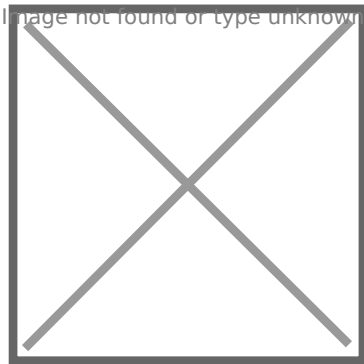
Ἡ Ἱερά Μονή του Αγίου Κοσμά βρίσκεται βόρεια της Απολλωνίας, στην ανατολική όχθη του Αψου ποταμού, κοντά στο χωριό Κολικόντασι της Μεγάλης Μουζακιάς. Απέχει ένα τέταρτο από την πόλη Φίερι. Χτίστηκε μεταξύ Αυγούστου 1813 και Ιουνίου 1814 από τον Αλή Πασά τον Τεπελενλή, όταν αυτός περιέλαβε στο πασαλίκι του το Μπεράτι και την περιοχή του. Ὁ Αλής, μπαίνοντας στο Μπεράτι, θυμήθηκε τον Πατρο—Κοσμά και κάλεσε τον Μητροπολίτη Βελεγράδων Ἰωάσαφ, Β', τον οποίον πρόσταξε να κόμη την ανακομιδὴν του αγίου και να κτισθῆ και μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι του αγίου τιμώμενον, επειδὴ τον γνώρισε ως ἀληθὴ ἄνθρωπο του Θεοῦ».Στο εξωτερικό της κόγχης του Ἱεροῦ γίνεται αναφορά στον

Αλή Πασά.

"ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ/ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣ ΟΥΤΟΣ ΝΑΟΣ ΔΙΑ ΠΡΟΣΤΑ/ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΑΤΟΥ ΒΕΖΥΡ / ΑΛΗ ΠΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΕΠΕΛΕ/ΝΗ".

Το καθολικό της Μονής είναι ρυθμού βυζαντινού σταυροειδούς. Ο τρούλος είναι οκταγωνικός με κωνική κεραμόσκεπη στέγη και τέσσερα μονόλοβα παράθυρα. Στη δυτική πλευρά υπάρχει δίλοβο κωδωνοστάσιο με ρωμαϊκό γλυπτό στο κέντρο. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο, έργο του ΙΘ' αι.

Τα λείψανα του αγίου φυλάσσονται στην Αρχιεπισκοπή στα Τί-ρανα για λόγους ασφαλείας. Είναι τοποθετημένα σε μια απλή ξύλινη λάρνακα. Από το σκελετό των λειψάνων λείπουν: Η κάρα, πού κλά-πηκε το 1917 από αυστροουγγαρούς και πιθανόν βρίσκεται σήμε-ρα σε μουσείο της Βιέννης. Η κάτω γνάθος, πού βρίσκεται στην Ιερά Μονή αγίου Νικολάου Άνδρου.- Η κερκίς της δεξιάς χειρός, πού βρί-σκεται στον Ιερό Ναό αγίου Κοσμά Κονίτσης. Επίσης μικρά τεμάχια από τα δάκτυλα χειρών και ποδιών του αγίου βρίσκονται σε διάφορα μέρη, όπως στα Γιάννινα, την Ιερά Μονή Δουσίκου και άλλου. Τεμάχιο λειψάνου του αγίου Κοσμά δώρισε πρόσφατα ο Αρχιεπίσκοπος Αλβα-νίας Αναστάσιος στην Εκκλησία της Ελλάδος, κατά την επίσημη επίσκεψη του σ' αυτήν. Το Ιερό λειψανο έχει αποθησαυριστή στο Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών. Επί-σης τμήμα λειψάνου, δόθηκε στη Ιερά Μονή αγίου Κοσμά Αιτωλοα-καρνανίας.

Για το πώς σώθηκε ή Μονή του αγίου Κοσμά από την καταστρε-πτική μανία του αθεϊστικού καθε-στώτος του Εμβέρ Χότζα, ο Χρή-στος Μητρός από την πόλη Φίερι της Αλβανίας απεκάλυψε τα εξής: "Όταν το 1968 με νόμο του αλβανι-κού κράτους απαγορεύθηκε κάθε θρησκευτική εκδήλωση, ήρθε δια-ταγή από τα Τίρανα να γκρεμισθούν οι Εκκλησίες και να εξαφα-νισθούν οι σταυροί από τους χρι-στιανικούς τάφους. Ο αστυνομι-κός διοικητής του Φίερι πήρε μαζί του το αρμόδιο συνεργείο και πή-γαν στο Μοναστήρι, προκειμένου να το εξαφανίσουν. Γνωρίζοντας την ευλάβεια των Ελλήνων στον άγιο Κοσμά έδωσε εντολή να

ξεκι-νήσει το έργο της κατεδαφίσεως από τον τάφο του αγίου. Όταν οι εργάτες έδωσαν το πρώτο χτύπη-μα στο Ιερό μνημείο, τότε μια δυ-νατή βοή έσπασε την ησυχία του χώρου και μια δυνατή φωτιά ξεπή-δησε μέσα από τον τάφο του αγίου. Έντρομοι οι παριστάμενοι ετράπησαν σε φυγή και δεν επανήλθαν παρά τις απειλές των Τιράνων και παρά την καθησυχαστική δήλωση του καθεστώτος ότι δήθεν, εξερ-ράγη ξεχασμένη από τον Β' Παγκό-σμιο πόλεμο βόμβα. Έτσι δεν βε-βηλώθηκε ό τάφος του αγίου Κο-σμά και τα χαριτόβρυτα λείψανα του παρέμειναν εκεί βάλαμο στις πληγές των χριστιανών και ελπίδα πώς «θάρθη το ποθούμενον» (Άρχιμ. Τιμοθέου Ηλιακή, Παρακλη-τικός Κανών... Κοσμά του Αιτωλού, Νέα Φιλαδέλφεια 1997, σ. 61).

Η Ιερά Μονή του αγίου Κοσμά είναι ένα από τα σπουδαιότερα μνημεία του Γένους. Ύστερα από την ανακαίνιση του καθολικού, πού έγινε με πρωτοβουλία του Αρχιε-πισκόπου Αναστασίου, υπολείπε-ται ό εξωραϊσμός του γύρω χώρου και ή ασφαλτόστρωση του δρόμου, πού οδηγεί σ' αυτό. Θα ήταν ευχής έργον ή ΕΡΤ κάθε χρόνο να μετέ-διδε τη θεία Λειτουργία από το ιστορικό αυτό μοναστήρι τιμώντας με αυτό το τρόπο τον μεγάλο εθναπόστολο και φωτιστή του δού-λου Γένους.

Τώρα, πού τα πράγματα έχουν ηρεμήσει στη γείτονα χώρα, μπο-ρούν άνετα να οργανώνονται προσκυνηματικές εκδρομές στην Ιερά Μονή του αγίου Κοσμά, όπου φυ-λάσσεται ό χαριτόβρυτος τάφος του, καθώς και στην παρακείμενη Ιερά Μονή της Άρδενίτσας. εκεί είχαν εγκλεισθεί οι μαθητές του Αγίου Κοσμά μετά τη σύλληψη του διδασκάλου τους και εκεί μόνασε ό Διδάσκαλος του Γένους Νεκτά-ριος Τέρπος, πρόδρομος του αγίου Κοσμά του Αιτωλού. Κάθε προσκύνημα στην 1. Μονή του αγίου Κοσμά του Αιτωλού στο Κολικόντασι της Αλβανίας, πού έκτισε ένας αλλόθρησκος, άλλο ιδιαίτερα ευλαβούμενος τον άγιο, ό Βεζύρ Άλή Πασάς, είναι ένα πνευματικό αναβάπτισμα στα ζεί-δωρα νάματα της μαχόμενης Ορθοδοξίας και της ματωμένης ρω-μιοσύνη.

Από το βιβλίο του Καθηγητή κ. Μιχαήλ Τρίτου "Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός. Ο Προφήτης - Ο Φωτιστής του Γένους".